

ZET 'M NIET BUITEN SPEL!

HET GEVECHT OM GELD EN MACHT

Als je op het einde van de maand geen geld meer hebt om je gsm terug op te laden of om een festivalticket te kopen, ben je dan arm? Neen! Want de maand nadien krijg je opnieuw (zak)geld. Armoede heeft te maken met geld, maar ook met het huis waarin je woont, je gezondheid, de dingen die je in je vrijetijd doet, je vrienden, het werk van je ouders,... Dit spel focust op 1 aspect van armoede: geld! Op een actieve manier sta je stil bij de verdeling van geld en de ongelijke start waarmee kinderen in het leven stappen.

VOOR WIE BESTEMD?

- ✓ lokale afdeling
- ✓ provinciaal team
- ✓ secretariaat

DOEL

- ✓ Inzicht hebben in de onrechtvaardige verdeling van rijkdom in de wereld.
- ✓ Inzicht hebben in de onrechtvaardigheden die voortkomen uit de ongelijke verdeling van rijkdom en macht.
- ✓ Kritisch nadenken over de oorzaken en gevolgen van armoede.
- ✓ Menselijke waardigheid en rechtvaardigheid promoten.
- ✓ Solidariteit voelen met mensen die het slachtoffer zijn van onrechtvaardigheid.
- ✓ Inzien dat onrechtvaardigheid en armoede samenhangen met schendingen van mensenrechten (zowel burgerlijke en politieke als economische en sociale rechten).

DUUR

Totaal: 90 minuten
Deel 1: Het gevecht - 10 minuten
Deel 2: De schenkingen - 10 minuten
Deel 3: Het creëren van economische eerlijkheid - 40 minuten
Nabespreking: 30 minuten

LEEFTIJDGROEP

Vanaf 10-15 jaar

Ook met 16-18 jarigen kan dit spel gespeeld worden

8 à 25 deelnemers

MATERIAAL

- ✓ 120 munten (echte geldstukken of andere)
- ✓ 5 à 6 paar sokken
- ✓ 2 grote bladen papier en stiften (of flip chart of bord met krijt)
- ✓ papier en balpennen

OPZET/STAPPENPLAN

Korte omschrijving

Deze activiteit simuleert het gevecht om geld en macht en de ongelijkheid in de wereld. Deelnemers ervaren deze onrechtvaardigheid in het verzamelen van munten. Ze krijgen vervolgens de kans om munten te schenken en meer 'rechtvaardigheid' te creëren. In een volgende ronde zullen ze inzien dat er naar duurzame oplossingen gezocht moeten worden om rijkdom en macht in de wereld te herverdelen.

Vorbereiding

- Neem 20 munten weg en hou deze opzij.
- Leg 100 munten op een gelijke afstand van elkaar in het midden van de ruimte.
- Zet het geldschema (zie verder) op een groot blad, flip chart of een bord.
- Bereid een lijst voor met de titel "Milde schenkers".
- Leg een groot blad klaar waarop de actieplannen van de verschillende groepen genoteerd kunnen worden.

Verloop

DEEL 1: HET GEVECHT

- Leg uit wat het doel van het spel is: zoveel mogelijk munten verzamelen die verspreid liggen in het midden van het lokaal. De munten stellen alle rijkdom van de wereld voor.

Er is slechts één regel: de deelnemers mogen elkaar op geen enkel moment raken (hiervoor kan je een straf opleggen, bvb. 1 munt betalen).

- Kies willekeurig drie mensen die migranten voorstellen. Zij moeten even aan de kant blijven zitten en mogen niet meespelen.
- Vraag aan iedereen, behalve aan de migranten, om in een grote kring op de vloer,

rond de munten, te gaan zitten. Zorg ervoor dat ze wel genoeg ruimte hebben om te spelen.

- Neem de twintig gereserveerde munten en verdeel ze tussen vier of vijf willekeurige deelnemers.
- Geef een vijftal deelnemers een paar sokken (als er veel deelnemers zijn mag je meer mensen een paar sokken geven: ongeveer 1/4 van de groep). Deze sokken moeten ze rond hun handen binden. Ze moeten die aanhouden tijdens het ganse spel. Stel elke discussie over de redenen waarom je de munten en de sokken uitdeelt uit tot de nabespreking.
- Als je "START" roept, moeten de deelnemers zoveel mogelijk munten verzamelen. Dit duurt normaal gezien niet langer dan 2 minuten.
- Als alle munten opgebraakt zijn, vertellen de deelnemers aan de groep hoe rijk ze zijn. Je noteert de namen van alle deelnemers in de juiste kolom van het geldschema met het aantal munten dat ze in hun bezit hebben (bijlage 1).
- Leg uit dat de munten die ze verzameld hebben, hun geld, hun macht en hun mogelijkheden voorstellen.
- Hoe meer munten, hoe meer geld, macht en mogelijkheden. Het aantal munten dat ze bezitten, geeft aan in welke mate ze kunnen voorzien in hun basisbehoeften (bvb. voor basisonderwijs, geschikte voeding, een goede gezondheidszorg, goede huisvesting) en hun wensen kunnen vervullen (bijv. hoger onderwijs, auto's, computers, speelgoed, tv's en andere luxegoederen). Dit geeft de volgende rangorde:
 - **zes of meer munten** – mensen zullen in al hun basisbehoeften en in de meeste van hun 'wensen' kunnen voorzien,
 - **drie tot vijf munten** – mensen zullen in staat zijn in hun basisbehoeften te voorzien,
 - **twee of minder munten** – mensen zullen het moeilijk hebben om te overleven omwille van ziekte, gebrek aan onderwijs, ondervoeding en onaangepaste huisvesting.

DEEL 2: DE SCHENKINGEN

- De deelnemers die dit wensen, mogen munten weggeven aan anderen. Ze zijn echter niet verplicht om dit te doen. Degenen die het wel doen, worden erkend als donoren en hun naam wordt opgenomen in een lijst van "Milde schenkers". Geef de deelnemers een drietal minuten de tijd om de munten te herverdelen, als ze dit willen.
- Vraag dan de namen van diegenen die munten hebben weggegeven en het aantal dat iedereen heeft weggeschonken. Schrijf de namen van de milde schenkers op een groot blad dat opgehangen wordt (of flip chart) of op een bord.
- Vraag of er iemand van categorie is veranderd als resultaat van het weggeven of het ontvangen van munten en noteer deze veranderingen op het geldschema (zie verder). Schrap de naam (maar zorg dat de naam nog leesbaar is) in de oude categorie en voeg de naam toe aan de nieuwe categorie.

DEEL 3: ECONOMISCHE EERLIJKHEID CREËREN

- Verdeel de deelnemers in drie groepen volgens het aantal munten dat ze hebben (heel veel geld, voldoende geld en weinig geld).

- Zet elk van de "migranten" in één van de drie groepen. Noteer hun reacties als ze in de ene dan wel in de andere groep gezet worden, maar bewaar elke discussie over hun groep tot de nabespreking.
- Geef hen de pennen en het papier. Geef iedere groep de opdracht een plan uit te tekenen voor een eerlijke verdeling van de munten (het geld van de wereld) zodat de kloof tussen de verschillende categorieën van geld en macht kleiner wordt. Iedere groep moet in zijn actieplan:
 - beschrijven wat de groep plant om te doen en waarom
 - aantonen waarom hun plan eerlijk is.
- Geef de groepen tien minuten om hun plannen op te stellen. Het is niet nodig om diep in te gaan op het uittekenen van het plan. Het is eerder de bedoeling om is enkele mogelijke acties te belichten om het probleem van de armoede aan te pakken.
- Elke groep duidt een woordvoerder aan om hun plan aan de anderen uit te leggen en vragen te beantwoorden.
- Maak op een groot blad papier een lijst van de voorgestelde plannen.
- De verschillende groepen moeten stemmen om te beslissen welk plan er wordt aangenomen, maar wel op de volgende manier:
 - de groep deelnemers met "veel geld en macht" – vijf stemmen
 - de groep deelnemers met "voldoende geld en macht" – twee stemmen
 - de groep deelnemers met "weinig geld en macht" – een halve stem
- Laat de deelnemers stemmen. Noteer de stemmen voor elk plan op je groot blad papier. Kondig aan welk plan er zal uitgevoerd worden.
- Voer dit plan uit door het geld te herverdelen als dit nodig is.

Bijlage 1: Geldschema

Neem dit schema over op een groot blad papier (of flip chart) of een bord.
Schrijf de namen van de deelnemers in de juiste kolom.

Veel rijkdom en macht 6 of meer munten	Beetje rijkdom en macht 3 tot 5 munten	Weinig tot geen rijkdom en macht 2 of minder munten
---	---	--

NABESPREKING

Begin met een korte feedback over de activiteit zelf en over wat men ervan vond. Discussieer daarna over wat er is gebeurd en wat deelnemers eruit geleerd hebben. Gebruik de volgende vragen om de discussie te voeren:

- ✓ Wat dacht je van de manier waarop de munten verkregen en verdeeld werden? Werd je eerlijk behandeld?

- ✓ Waarom gaf je je munten weg? Om vereerd te worden? Omdat je je schuldig voelde? Iets anders?
- ✓ Hoe voelden degenen zich die in deel 2 munten kregen? Waren ze dankbaar? Voelden ze zich betutteld?
- ✓ Wat met de deelnemers met de sokken? Welk soort mensen vertegenwoordigen ze? In welke groep eindigden ze?
- ✓ Wat met de drie deelnemers, de "migranten", die aan de groepen toegewezen werden? Voelden ze zich eerlijk behandeld? Is wat er met hen gebeurd is, gelijkaardig met wat er gebeurt met mensen in heel de wereld? Welk soort mensen? Hangt het enkel van het toeval af waar we terecht komen?
- ✓ Welke verschillen waren er in de aangeraden plannen voor een eerlijke verdeling? Gaven de plannen een beeld van de rijkdom van de groep die het voorstel heeft gemaakt?
- ✓ Waarom kregen sommige groepen meer stemmen dan andere? Was dit een juiste voorstelling van degenen met meer of minder macht in de wereld?
- ✓ Worden er mensenrechten geschonden in deze ongelijke verdeling van rijkdom en macht? Indien ja, de welke?
- ✓ Wie zijn de armen en de rijken in de wereld, in jouw land en in jouw gemeente? Hoe kwamen ze in deze positie terecht?
- ✓ Zouden de rijken bezorgd moeten zijn over de situatie van de armen? Om welke redenen? Omwille van veiligheidsredenen, economische, morele/religieuze of politieke redenen? Waarom zouden de rijken geld of middelen geven aan de armen? Is dit een manier om de armoede-problemen op te lossen?
- ✓ Wat zouden de armen moeten doen om hun situatie te verbeteren? Welke acties hebben armen in heel de wereld en in ons land zoal ondernomen om de ongelijkheden in rijkdom en macht aan te pakken?
- ✓ Denk je dat er een herverdeling van rijkdom en macht moet komen in de wereld? Waarom of waarom niet? Indien ja, wat zou jij voorstellen om dit te bereiken? Welke principes zouden jouw voorstellen tot verandering bepalen?
- ✓ Kan een mensenrechtenbenadering gebruikt worden om een nieuwe herverdeling van rijkdom te steunen?
- ✓ Kan je burgerlijke en politieke rechten gebruiken om meer rechtvaardigheid te creëren, om rijkdom en macht te herverdelen? Kan je economische en sociale rechten gebruiken voor deze doelstelling?

TIP

Registreer je actie door een mailtje te sturen naar Jeugdodekruis@rodekruis.be en win een supercoole jaarthemaprijs die meermaals wordt uitgereikt.

- ✓ Probeer de deelnemers echt het gevoel te geven dat ze betrokken zijn in het spel zodat ze "doen" alsof de munten hun geld zijn. Zo kun je ze toelaten na de activiteit of tijdens de pauze drank en/of koekjes te "kopen" met het geld.
- ✓ Benadruk dat, net zoals in het echte leven, ze wat van hun rijkdom en de privileges die dit meebrengt, verliezen, als ze wat van hun munten weggeven.
- ✓ Als het te warm is om sokken te gebruiken, gebruik dan andere middelen om te

benadrukken dat sommige spelers meer geld en macht hebben dan anderen: sommige deelnemers bijvoorbeeld pas na 15 tot 30 seconden laten meedoen of bij sommige spelers één hand achter hun rug vastbinden – als ze dan rechtshandig zijn, moeten ze hun linkerhand gebruiken, en omgekeerd.

De vragen in de nabespreking en de evaluatie zijn moeilijk en vereisen misschien wel een grondige bespreking. Als de tijd te kort is of de groep te groot, kan je de vragen over kleine groepen verdelen. Deze kleine groepen moeten dan wel gemengd zijn d.w.z bestaan uit mensen met een ongelijke hoeveelheid bezit. Let er dan ook op dat elke groep feedback geeft aan de voltallige groep zodat iedereen de kans heeft om de overige vragen te horen en erover na te denken.

WAT KAN HET PROVINCIAAL TEAM/SECRETARIAAT DOEN?

/

LANGE TERMIJN

Waag je aan een andere jaarthema-activiteit!

Met dank aan vzw Vormen, <http://www.vormen.org/Rechtvaardig/Gevecht.html>